

 Vroto Epiontisthrio	ΜΑΘΗΜΑ - ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΗ ΥΛΗ		ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
	ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
	ΤΜΗΜΑ	Γ ΕΠΑΛ	
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ		
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ		

Α. Μη Λογοτεχνικό Κείμενο

Αγαπάτε αλλήλους

Τον τελευταίο καιρό η βία πρωταγωνιστεί στις ειδήσεις: ανήλικα παιδιά που βασανίζουν ανήμπορους να αντιδράσουν συμμαθητές τους και είναι τόσο περήφανα γι' αυτό ώστε να κοινοποιούν τα τεκμήρια των εγκλημάτων τους στα κοινωνικά δίκτυα, οπαδοί ομάδων που εκτονώνουν τον (ενίοτε θανάσιμο) θυμό τους στους αντιπάλους, άνδρες που αρνούνται να αντιληφθούν ότι οι γυναίκες τους δεν τους ανήκουν και προτιμούν να τις σκοτώσουν παρά να αποδεχθούν έναν χωρισμό, (απ)άνθρωποι που βασανίζουν και θανατώνουν ζώα και άλλοι που εκπαιδεύουν ζώα-δολοφόνους!

Οι ειδήσεις όμως αντικατοπτρίζουν αυτό που συμβαίνει στις ζωές μας και διερωτάται κανείς πώς φτάσαμε ως εδώ. Τι είδους κοινωνίες αναθρέφουν παιδιά με βίαια ένστικτα που εξελίσσονται σε ανώριμους και παραβατικούς ενήλικους; Οι κοινωνιολογικές αναλύσεις δεν αποτελούν αντικείμενο αυτής της στήλης. Ωστόσο, με αφορμή τον εορτασμό των Χριστουγέννων, δεν μπορεί παρά να σταθούμε στο κορυφαίο αντίδοτο της βίας, την αγάπη.

Τα θηλαστικά είμαστε εξελικτικά προικισμένα για την αγάπη. Χωρίς αυτήν, χωρίς δηλαδή την αγάπη-ερωτική έλξη για τον/τη σύντροφο αλλά και την αγάπη της μητέρας για το νεογέννητο, το ανθρώπινο είδος θα είχε εξαφανισθεί. Όμως τα γονίδια δεν αρκούν: η αγάπη διδάσκεται και μάλιστα από την κούνια. Κυρίως από την κούνια!

Τα ευρήματα είναι πάρα πολλά και συνεχώς αυξάνουν. Κάποια από αυτά ήρθαν στο φως με δύσκολο τρόπο. Ξέρουμε τώρα ότι τα πρόωρα μωρά αναπτύσσονται (σωματικά και πνευματικά) καλύτερα όταν βρίσκονται σε σωματική επαφή με τη μητέρα τους αλλά αυτό το εύρημα προέκυψε από τη διαπίστωση ότι τα μωρά που μεγάλωναν σε ιδρύματα, στερημένα από σωματική επαφή, εμφάνιζαν αργότερα προβλήματα συμπεριφοράς σε μεγαλύτερη συχνότητα από τα παιδιά που μεγάλωναν με την οικογένειά τους.

Αλλά και μεταξύ παιδιών που μεγαλώνουν στην οικογενειακή εστία έχει παρατηρηθεί ότι μια δοτική μητέρα η οποία χαϊδεύει, κοιτάζει στα μάτια, συμπάσχει με το μωρό, διεγείρει σε αυτό το ορμονικό σύστημα της ωκυτοκίνης, της ορμόνης που ευθύνεται για την ανάπτυξη εμπιστοσύνης και αισθημάτων σύνδεσης με τους άλλους. Ομοίως,

διαπιστώθηκε ότι ο ιππόκαμπος του εγκεφάλου παιδιών που αναπτύσσονταν σε «αγαπησιάρικο» περιβάλλον ήταν έως και 10% μεγαλύτερος σε σχέση με παραμελημένα παιδιά ή παιδιά οικογενειών που είχαν δυσκολία να εκφράσουν το συναίσθημά τους.

Ο ιππόκαμπος είναι η περιοχή του εγκεφάλου η οποία καθορίζει την ανταπόκρισή μας στο στρες, ενώ εμπλέκεται και στη μνήμη και στη μάθηση. Έτσι, ένας μεγαλύτερος ιππόκαμπος δεν εξασφαλίζει μόνο καλύτερες σχολικές επιδόσεις, αλλά και μεγαλύτερη ικανότητα διαχείρισης δύσκολων καταστάσεων.

Το μήνυμα είναι σαφές: ας αγαπήσουμε τα παιδιά μας με όλη μας τη δύναμη και ας τα μάθουμε να αγαπούν. Για να εξασφαλίσουμε ένα καλύτερο αύριο για τα ίδια και για την ελληνική κοινωνία.

Ιω. Σουφλήρη, εφημ. Το ΒΗΜΑ, 26.12.2023

1η δραστηριότητα

A1. Να αποδώσετε περιληπτικά τις τρεις (3) πρώτες παραγράφους του μη λογοτεχνικού κειμένου («Τον τελευταίο καιρό... Κυρίως από την κούνια!»). (60-80 λέξεις).

Μονάδες 15

2η δραστηριότητα

A2α. Να εντοπίσετε τον τρόπο / τους τρόπους με τον οποίο/ τους οποίους αναπτύσσεται η πρώτη παράγραφος του μη λογοτεχνικού κειμένου («Τον τελευταίο καιρό... που εκπαιδεύουν ζώα-δολοφόνους!») και να σχολιάσετε τη συγκεκριμένη επιλογή από την αρθρογράφο (μον. 8)

A2β. Να σχολιάσετε τη χρήση της ερώτησης στη δεύτερη παράγραφο του μη λογοτεχνικού κειμένου («Οι ειδήσεις όμως... στο κορυφαίο αντίδοτο της βίας, την αγάπη.») (μονάδες 7)

Μονάδες 15

3η δραστηριότητα

A3. Στο μη λογοτεχνικό κείμενο αναφέρεται ως κορυφαίο αντίδοτο της βίας η αγάπη. Προβληματισμένος/η από το άρθρο που μόλις διαβάσατε, αποφασίζετε να συντάξετε ένα κείμενο το οποίο θα δημοσιεύσετε στον διαδικτυακό ιστότοπό σας. Καλείστε, λοιπόν, να αναφερθείτε στους λόγους για τους οποίους θεωρείτε ότι η αγάπη πρέπει να ενισχυθεί στην εποχή μας, καθώς και στη συμβολή της οικογένειας και του σχολείου στον σκοπό αυτό. (250-300 λέξεις)

Μονάδες 20

Β. Λογοτεχνικό Κείμενο

Ν' αγαπάς

Το τραγούδι που ακολουθεί - με συνθέτη τον Παντελή Θαλασσινό και στιχούργο τον Νίκο Βελιώτη - κυκλοφόρησε το 2003 στο άλμπουμ «Στης καρδιάς μου τα ανοιχτά».

Ν' αγαπάς τα βουνά και τα πέλαγα
τους γνωστούς και τους άγνωρους τόπους
τα πουλιά, τα λουλούδια, τα σύννεφα
και πολύ ν' αγαπάς τους ανθρώπους.

Τα θεριά ν' αγαπάς και τ' ανήμερα
τα νησιά, τα ποτάμια, τ' αστέρια.
Κι αν ποτέ σε πληγώσουν κατάστηθα
φίλοι, αγρίμια, λευκά περιστέρια.

Ν' αγαπάς τα βουνά και τα πέλαγα
τους γνωστούς και τους άγνωρους τόπους
τα πουλιά, τα λουλούδια, τα σύννεφα
και πολύ ν' αγαπάς τους ανθρώπους.

Ν' αγαπάς, να ξεχνάς και να χαίρεσαι
τη δική σου γαλήνη και κείνα
που μ' αγάπη το νου μας φωτίζουνε
και βλασταίνουν αμάραντα κρίνα.

Ν' αγαπάς τα βουνά και τα πέλαγα
τους γνωστούς και τους άγνωρους τόπους
τα πουλιά, τα λουλούδια, τα σύννεφα
και πολύ ν' αγαπάς τους ανθρώπους.

νέο φροντιστήριο

1η δραστηριότητα

B1. Τι μας προτρέπει να αγαπάμε το ποιητικό υποκείμενο; Να απαντήσετε σε μία παράγραφο 50 περίπου λέξεων.

Μονάδες 15

2η δραστηριότητα

B2α. Να εντοπίσετε α) ένα ασύνδετο σχήμα, β) μία μεταφορά και να σχολιάσετε τη λειτουργία τους στο λογοτεχνικό κείμενο. (μονάδες 8)

B2β. Στο λογοτεχνικό κείμενο επικρατεί το συμβουλευτικό – προτρεπτικό ύφος. Να εντοπίσετε και να καταγράψετε μία γλωσσική επιλογή με την οποία εξασφαλίζεται. (μονάδες 7)

Μονάδες 15

3η δραστηριότητα

B3. Ένα από τα θέματα του λογοτεχνικού κειμένου είναι η αγάπη του ανθρώπου προς το φυσικό περιβάλλον. Να επιβεβαιώσετε τον παραπάνω ισχυρισμό στηρίζοντάς τον σε τρεις (3) κειμενικούς δείκτες. Θεωρείτε ότι οι προτροπές του ποιητικού υποκειμένου για τη σχέση μας με το περιβάλλον βρίσκουν εφαρμογή στην εποχή μας; Να απαντήσετε σε ένα κείμενο 150-200 λέξεων.

Μονάδες 20

